

VROLIJK KERSTFEEST & GELUKKIG NIEUWJAAR 2007

Leven

1. BIG BROTHER STAAT VOOR DE DEUR ...

Trends-Tendances, 23 november 2006 ; De Tijd, 18 november 2006

De regering heeft eindelijk besloten **een databank met betrekking tot de aanvullende pensioenen** op te richten. Dit zal gebeuren via de programmawet van het einde van het jaar. De minister van Pensioenen verzekert dat het enkel gaat om een eenvoudiger manier om gegevens erover te verzamelen. Doch we hebben daar onze bedenkingen bij...

Officieel luidt het dat het gemakkelijker moet worden te controleren of de **80 % regel** wordt nagekomen en de misbruiken door een minderheid te bestrijden. In die optiek wil de fiscale Administratie ook **de toepassingsmodaliteiten van deze regel wijzigen**. Al blijft het principe ongewijzigd voor de pensioenplannen met Vaste prestaties (“te bereiken doel”), zullen de parameters om deze regel te controleren in Vaste bijdragen (waar de premies bij voorrang worden vastgelegd) daarentegen worden aangepast. Hiervoor dient men toegang te hebben tot deze nieuwe databank. De toegang zal evenwel zijn voorbehouden voor openbare organen zoals de CBFA of de fiscus.

Het pensioenkadaster zou ook kunnen dienen, zo zegt de wet, voor “historische, wetenschappelijke of politieke doeleinden”. En hier kan men het ergste vrezen. De tekst geeft immers een blanco volmacht aan de huidige en toekomstige regeringen. En de ervaring leert ons dat regeerders maar zelden een fiscale ader onontgonnen laten, zodra die is ontdekt...

Geen enkel aanvullend pensioenstelsel kan zonder een minimum aan vertrouwen werken. Hoe kan men iemand vertrouwen die zonder te verwittigen in het privéleven binnendringt om er een element van te kadastreren ?

Deze nieuwe databank is geen kleinigheidje. Ze maakt immers **deel uit van een groter project op het vermogenskadaster**. De vastgoedinformatie is reeds geïndividualiseerd en na de afschaffing van de effecten aan toonder zal ook de roerende informatie een feit zijn. Wanneer alles onderling verbonden zal zijn, zullen we voortdurend financieel en fiscaal doorgelicht worden. Big Brother staat voor de deur... **En wie zegt dat men op grond van die gegevens ooit het wettelijk pensioen niet zal verminderen van degene die een aanvullend pensioen geniet, dat als “behoorlijk” wordt beschouwd ?...**

2. EINDE VAN DE “EUROPESE” DISCRIMINATIES VOOR AANVULLENDE PENSIOENEN

Fiscologue/Fiscoloog, nr.1049, december 2006

In het wetsontwerp van het einde van het jaar heeft de regering aan aantal discriminaties in het fiscaal stelsel van de extralegale pensioenen rechtgezet, die indruisten tegen de principes van vrij verkeer in de Europese Unie. En dit, onder druk van de Europese Commissie die België voor het Europese Hof van Justitie had gedaagd. Ons land had dus, om een veroordeling te voorkomen, geen andere keus dan zijn wetgeving te veranderen. Maar het is wel jammer dat men telkens tot dergelijke uitersten moet gaan opdat de wet wordt verbeterd !

Zo zijn in het kader van de bedrijfspensioenen (2e pijler) de volgende maatregelen genomen :

- **Voorwaarden aangaande de aftrek van de werkgeversbijdragen en de toekenning van belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen**
Tot op heden werden die fiscale voordelen alleen toegekend indien die bijdragen aan een verzekeringsmaatschappij of pensioenfonds werden gestort die in België gevestigd waren. Met de nieuwe tekst wordt die aftrek of belastingvermindering eveneens toegekend indien de bijdragen aan een verzekeringsmaatschappij of beleggingsfonds worden gestort in **gelijk welke lidstaat van de Europese Economische Ruimte** (EER : landen van de Europese Unie + Noorwegen, Liechtenstein en IJsland).
- **Voorschotten en inpandegingen**
  - In samenhang met het sociaal luik van de wet Vandenbroucke aanvaardt de wet eindelijk **dat het bedoelde onroerend goed zich in een lidstaat van de EER bevindt** en niet meer alleen in België.
  - Tevens wordt gepreciseerd dat deze voorschotten en inpandegingen niet in tegenspraak zijn met de vereiste van “definitieve storting”: de fiscale wet eist immers dat de stortingen die fiscale voordelen genieten niet terugvorderbaar zijn.
- **Belasting van fictieve rente**
Het stelsel van de fictieve rente dat wordt toegepast op de eerste tranche van 63.920 € kapitaal (in 2006) ingeval van voorschot of inpandegeving in het raam van een hypothecaire lening is niet meer beperkt tot de enige woning in België. Die kan zich voortaan **in gelijk welke lidstaat van de EER bevinden**.
- **Emigratieclausule**
Op de veelbesproken emigratieclausule (bepaling volgens welke de kapitalen geacht werden te zijn betaald daags voor de overbrenging van de woonplaats naar het buitenland) was heel wat kritiek gekomen van de Belgische rechtbanken omdat ze indruiste tegen het Europees recht. De fiscus had al ingebonden en aanvaardde ze niet toe te passen indien er een dubbelbelastingverdrag bestond. Ondanks deze houding werd artikel 364bis niet gewijzigd. Bijgevolg zal, voor meer rechtsveiligheid, **deze bepaling niet meer van toepassing zijn wanneer de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats naar een lidstaat van de EER heeft overgebracht**.

In dat geval zal er geen heffing meer zijn, waarschijnlijk mits men een woonplaatsattest kan voorleggen. Indien de belastingplichtige zich evenwel in een land vestigt dat geen deel uitmaakt van de EER, wordt de vroegere regel toegepast : België mag de kapitalen belasten, behalve ingeval van vrijstelling ten gevolge van de toepassing van internationale verdragen.

- **Overdrachten naar het buitenland**

Artikel 364ter bepaalt dat overdrachten van pensioenkapitalen die zich situeren binnen de 2e pijler, naar een gelijkaardige verbintenis, vrij van belastingheffing zijn, daar de heffing gebeurt bij de vereffening. Een dergelijke overdracht naar een in het buitenland gevestigd pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij wordt evenwel als een betaling beschouwd en is bijgevolg belastbaar in België. De Europese Commissie had echter kritiek op deze regeling. Nu staat er een ontwerp van aanpassing op stapel : **indien de overdracht van reserve binnen de EER plaatsvindt, dan zal de vrijstelling eveneens worden toegepast.**

- **Externalisering van interne voorzieningen**

Ingeval van externalisering van kapitalen die in de onderneming in de vorm van voorzieningen zijn samengesteld, is er op dat ogenblik geen heffing; die wordt uitgesteld tot de effectieve vereffening. **Deze vrijstelling is eveneens van toepassing ingeval van overdracht naar een buitenlands pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij, op voorwaarde dat ze in de EER gevestigd zijn.** Alleen een overdracht naar een pensioeninstelling die buiten de EER is gevestigd, is belastbaar.

3. AANGESLOTENEN BIJ EEN ONTHAALSTRUCTUUR

Forum de l'assurance, november 2006 (uitgeverij Anthemis, www.anthemis.be)

Wanneer de aangeslotene uit een pensioenplan stapt kan hij, indien hem de mogelijkheid geboden wordt, zijn verworven reserve overbrengen naar een “onthaalstructuur”. Maar welke rechten heeft hij in die nieuwe structuur, die door de wet Vandenbroucke is opgericht? De Commissie van aanvullende pensioenen heeft zich onlangs over de kwestie gebogen (advies nr. 13 - www.cbfa.be).

De onthaalstructuur krijgt de vorm ofwel van een verzekeringscontract dat door de vroegere werkgever is gesloten los van zijn groepsverzekering, ofwel van een afzonderlijk reglement in een pensioenfonds.

Het eventuele bestaan van die onthaalstructuur en de keuzemogelijkheden die geboden worden, moeten bovendien in het pensioenreglement zelf worden opgenomen. Maar voor het overige geniet deze structuur een volkomen autonoom bestaan. De werkgever is passief : hij beperkt er zich toe ze op te richten, maar mengt er zich niet in.

De onthaalstructuur dient de reserves van aanvullend pensioen te verzamelen die komen van

- de aangeslotenen die uit het pensioenplan stappen waaraan ze is gekoppeld en die er hun verworven reserves willen naar overbrengen,
- de nieuw aangeworven werknemers die bij de groepsverzekering of het pensioenfonds van hun nieuwe werkgever zijn aangesloten en die er hun reserves willen naar overbrengen, die ze in het raam van een vroeger pensioenplan hebben opgebouwd.

Wanneer de aangeslotene, ingeval hij zijn bedrijf verlaat, kiest voor de overdracht van zijn verworven reserves naar een onthaalstructuur, worden zijn rechten inzake aanvullend pensioen op dat ogenblik berekend en desgevallend onmiddellijk gefinancierd. Vanaf dan is de werkgever ontheven van elke verplichting inzake aanvullend pensioen ten opzichte van de uitreder. Hij moet geen enkele rendementswaarborg meer dragen.

Maar wat is het juiste statuut van die aangeslotenen in een onthaalstructuur ?

1° Medische formaliteiten

Wanneer een aangeslotene voor de onthaalstructuur kiest, kan hij er meestal, onder de formules die hem worden voorgesteld, de omvang van zijn overlijdensdekking bepalen. Kunnen hem in dit geval medische formaliteiten worden opgelegd ?

Ofschoon de wet Vandenbroucke de voorwaarden waaronder medische formaliteiten bij aansluiting bij een pensioenplan toegelaten zijn, drastisch heeft beperkt, heeft ze daarentegen de toepassing van dergelijke formaliteiten ingeval van overdracht van reserves naar een onthaalstructuur niet verboden. Dit is door de CBFA bevestigd.

In de praktijk brengt dit evenwel geen problemen mee : immers, de pensioeninstellingen zullen in principe geen medische formaliteiten opleggen indien de ex-aangeslotene gewoon de handhaving van de overlijdensdekking wenst die hij voordien genoot en dit, hetzij onmiddellijk bij de overdracht naar de onthaalstructuur, hetzij binnen een redelijke termijn na zijn uittreding uit het pensioenplan. Er kan echter een medisch onderzoek worden opgelegd aan de nieuw aangeworven werknemers die reserves overdragen van hun oude pensioenplan en die een hogere overlijdensdekking wensen dan die overgedragen reserves.

Indien na een dergelijk medisch onderzoek er een verhoogd risico aan het licht komt, worden de eventuele premietoelagen uitsluitend geheven op de reserve die aan de onthaalstructuur is overgedragen. De werkgever dient die immers niet te dragen, daar hij met die beslissing tot overdracht niets te maken heeft.

2° Verbod van afkoop

Voor de Commissie moet de aangeslotene bij een onthaalstructuur op voet van gelijkheid worden behandeld als iedere andere aangeslotene. Er is geen reden om een aangeslotene bij een onthaalstructuur te veroorloven zijn prestaties te vereffenen. Het algemeen verbod van afkoop voor 60 jaar moet eveneens op hem van toepassing zijn, behalve in het raam van de overgangsregelingen indien hij, op het ogenblik dat hij voor een onthaalstructuur kiest, van een pensioenplan kwam dat op 16 november 2003 bestond.

3° Omzetting van kapitaal in rente

Wanneer de prestatie in kapitaal is uitgedrukt, kan de aangeslotene of, ingeval van overlijden zijn rechthebbenden, steeds de omzetting in rente aanvragen. De aangeslotene bij een onthaalstructuur moet dit omzettingsrecht ook genieten, maar op grond van welke parameters? De Commissie is hierover verdeeld. Ze vraagt de wetgever de knoop door te hakken.

4° Opties ingeval van uitstap

Na de wettelijke bedenktijd waarin de ex-aangeslotene in principe de bestemming moet kiezen die hij voor zijn verworven reserve wil, kan hij later die keus nog wijzigen door op elk ogenblik de overdracht van zijn reserve aan te vragen. De aangeslotene bij een onthaalstructuur zou dezelfde mogelijkheid moeten hebben, zo niet zou zijn verworven reserve voorgoed in de onthaalstructuur geblokkeerd zijn. Wat zeker niet is volgens de geest van de wet. De Commissie vraagt dan ook dat de wetgever de wet in die zin aanpast.

5° Collectieve overdracht van de verworven reserve

Een werkgever kan, om verschillende redenen, van pensioeninstelling willen veranderen. De wet geeft hem dat recht en regelt trouwens de manier waarop. De wet Vandenbroucke zegt zelfs dat indien sommige collectieve procedures worden toegepast, die bij voorbeeld de afsluiting van een CAO of de wijziging van het werkreglement meebrengen, deze de individuele toestemming van de aangeslotenen vervangen. Voor de Commissie kan een CAO niet van toepassing zijn op de vroegere werknemers (waaronder de aangeslotenen bij een onthaalstructuur). Om bijgevolg hun reserve aan een andere pensioeninstelling te kunnen overdragen, lijkt hun individuele toestemming vereist en dit des te meer daar ze op het ogenblik dat ze het bedrijf verlieten, juist hebben gekozen voor de handhaving van hun verworven reserve bij de pensioeninstelling van hun vroegere werkgever.

4. SUCCESSIERECHTEN EN INFORMATIEPLICHT VAN DE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Brief van de Administratie van 31-10-06

Wanneer het overlijden van een van de echtgenoten geen vereffening meebrengt van contracten die door de andere echtgenoot zijn gesloten, moet de verzekeraar het Bestuur der registratie verwittigen van de afkoop van de contracten van de overlevende echtgenoot ?

Een tijd geleden had een controleur dit bij een verzekeraar beweerd.

De Administratie, dat hierover door Assuralia werd ondervraagd, **heeft moeten toegeven dat die informatie niet wettelijk verplicht is.**

Wat niet betekent dat het geheel of een deel van die afkoopwaarden niet bij de successierechten moet worden aangegeven. Doch dit valt onder de verantwoordelijkheid van de erfgenamen. De verzekeraar moet geen enkele informatie verstrekken. De Administratie probeert hem evenwel aan te moedigen dit te doen : ofschoon er geen wettelijke basis voor is, zegt ze dat het verkieslijk is dat de verzekeraar hem vanaf het eerste overlijden inlicht over alle levensverzekeringsproducten die ten voordele van beide echtgenoten bestaan !...

Marktinfo

1. HET ZILVERFONDS IS GEEN GARANTIE VOOR HET VOORTBESTAAN VAN DE PENSIOENEN

L'Echo, 14 november 2006

Wat is de financiële houdbaarheidsdatum van ons wettelijk pensioenstelsel ?

De overheid heeft het probleem zeker niet onderschat en daarom reserves aangelegd in het Zilverfonds. Doch sommige experts zijn van mening dat **deze regeling niet zal volstaan om helemaal veilig te zitten**. De macro-economische onderstellingen waarop dit fonds steunt, zijn immers te optimistisch. Het Planbureau gaat er bovendien van uit dat de winst die voortkomt uit de schuldvermindering integraal naar de pensioenen zal gaan. Dit is een keuze die niet noodzakelijk overeenstemt met wat de meerderheid wenst...

2. DE JACHT OP DE “SCHIJNZELFSTANDIGEN” IS GEOPEND

L'Echo, 23 november 2006.

Het ontwerp van programmawet bevat onder meer bepalingen over de “schijnzelfstandigen”. Dit ontwerp lag al een hele tijd in de laden van verschillende ministers opgeborgen.

In sommige gevallen kan een werknemer door zijn werkgever onder druk worden gezet om een statuut van zelfstandige aan te nemen terwijl hij de facto een activiteit van loontrekkende uitoefent. Wat oneerlijke concurrentie is, daar die werkgever zo ontkomt aan de normaal verschuldigde sociale bijdragen. In andere gevallen is de omschrijving van het statuut van de werknemer onduidelijk. Deze juridische onzekerheid is een ongezone situatie.

Om te bepalen of het om een arbeidscontract dan wel om een zelfstandige samenwerking gaat, zal men met **4 algemene criteria** rekening houden: de daadwerkelijke wens van de partijen, de vrijheid het werk te organiseren, de vrijheid zijn werktijd te organiseren en het bestaan van een hiërarchische controle. Men zal elk geval afzonderlijk beoordelen en niet op grond van een uitvoerige lijst. Er wordt eveneens een “social ruling” commissie opgericht. Die zal anticiperend beslissen ingeval van twijfel over de aard van het werk. Die beslissing kan worden ingeroepen bij de verschillende tussenkomenende instellingen, zoals de RIZIV of de RSZ.

VEEL SUCCES VERDER ...